

Bernhard van Meurs

Bernhard van Meurs (†1501) is een jonge graaf die in september 1493 een maanbrief stuurt aan Karel, hertog van Gelre, graaf van Zutphen (1478-1538). Hij zit op dat moment al anderhalf jaar voor de hertog van Gelre gevangen in Peronne in Frankrijk.

Karel van Gelre is in de slag bij Béthune (1476) gevangengenomen door de Franse koning. Deze eist een fors losgeld van de Gelderse steden en edelen, maar zij doen niets. In 1489 schrijft Karel een brief aan de Gelderse steden om hem vrij te kopen, zodat hij hertog van Gelre kan worden. Na onderhandelingen betalen de Gelderse edelen voor Karel een deel van de geëiste tachtigduizend goudgulden. Voor het resterende bedrag zal de jonge graaf Bernhard van Meurs voor twee maanden in gijzeling gaan. Karel belooft hem vrij te kopen zodra hij hertog is. In maart 1492 komt Karel vrij; niet lang daarna wordt hij ingehuldigd als hertog van Gelre. Maar Bernhard zal ruim acht jaar in gijzeling blijven.

In november 1493 stuurt Bernhard een klaagbrief naar alle steden, vorsten en edelen van Gelre. Hij klaagt dat de hertog zich niet aan zijn belofte houdt en vraagt hen bij de hertog aan te dringen op zijn vrijlating. Hij schrijft niet alleen een tekst, maar tekent het verhaal ook als een striptekening met tekstbalonnetjes. Deze klaagbrief is aan de maanbrief geplakt en openbaar aangeplakt in heel Gelre. Het document is een van de mooiste archiefstukken van het Regionaal Archief in Zutphen.

Pas als Bernhards zwager René van Lotharingen het geld voorschiet en de Staten van Gelre zich garant stellen voor de betaling in juni 1500, komt Bernhard van Meurs vrij. Hij wordt samen met hertog Karel van Gelre luisterrijk onthaald in Arnhem. De stad Zutphen

Het bovenste deel is de maanbrief van september 1493, aangeboden aan hertog Otto van Gelre (linksboven). Het onderste deel is de klaagbrief van december 1493. Bernhard van Meurs staat (nog als vrij man) op de klaagbrief links onder vlak voor de gevangenis van Karel, graaf van Zutphen. (Regionaal Archief Zutphen)

stuurt muzikanten naar Arnhem en geeft Bernhard een paard als welkomstgeschenk. Maar Bernhard kan niet lang van zijn vrijheid genieten. In juli 1501 werpt Karel van Gelre zich op als erfgenaam van Bernhard van Meurs. Hij wil de 35.000 goudgulden terug die voor Bernhards vrijlating zijn betaald. Dat kan alleen als Bernhard is overleden. Het opgeëiste bedrag is door de familie nooit aan Karel van Gelre betaald.

(Jessie Jongejans)

Bron/Literatuur

- Oud Archief Zutphen, 0001-2386 (P11) met toelichting bij de bron op de website van het Regionaal Archief Zutphen.
- L. Lensen & W.H. Heitling, *Tussen schandpaal en schavot: boeven, booswichten, martelaren en hun rechters*, Zutphen z.j.